

FOLKETINGET

EU-note

Til orientering af Europaudvalget og Transport-, Bygnings- og Boligudvalget

EU-Kommissionen vil forbyde sæsonbestemt omstilling mellem sommertid og vintertid i EU

12. oktober 2018

Sammenfatning

EU-kommissionen foreslår at forbyde den eksisterende sæsonbestemte omstilling mellem sommertid og vintertid i EU. I stedet skal de enkelte EU-lande selv frit kunne vælge, om de ønsker at fastholde vintertid eller sommertid som standardtid. Europaudvalget har henvist forslaget til udtalelse hos Transport- Bygnings- og Boligudvalget med henblik på at få dets vurdering af, om det overholder nærhedsprincippet, og om udvalget har politiske bemærkninger til forslagets indhold. Sidste frist for at sende en eventuel udtalelse til Kommissionen om nærhedsprincippet er den 13. november 2018.

Kontaktperson
Morten Knudsen
(3695)

EU-Kommissionen foreslog den 12. september 2018 at afskaffe den sæsonbestemte omstilling til sommertid, som alle EU-lande har haft siden 1980¹. Kommissionen begrundede forslaget med, at et stigende antal borgere og EU-lande stiller spørgsmålstegn ved, om den gældende halvårlige tidsomstilling er hensigtsmæssig.

Europaudvalget henviste den 9. oktober forslaget til udtalelse hos Transport- Bygnings- og Boligudvalget med henblik på at få dets vurdering af, om det overholder nærhedsprincippet, og om udvalget har politiske bemærkninger til forslagets indhold, som bør påtales over for Kommissionen.

¹ Se Kommissionens forslag til direktiv om ændring af sommertidsreglerne i Kom(2018)0639 af 12. september 2018.

Hvad foreslår Kommissionen?

Kommissionen lægger med sit forslag op til at afskaffe det obligatoriske halv-årige skift mellem vintertid og sommertid, der finder sted i alle EU-lande den sidste søndag i henholdsvis marts og oktober². I stedet skal de enkelte lande frit kunne vælge, om de som standardtid vil have vintertid året rundt, eller om det skal være sommertid³. Hvis et land ønsker at benytte sommertid som standardtid, skal det ske fra den 27. oktober 2019 og meddeles til Kommissionen senest seks måneder, før ændringen får virkning. Hvis landet ikke aktivt vælger sommertid som standardtid, videreføres den eksisterende vintertid som standard.

Baggrund

Første gang danskerne stiftede bekendtskab med sommertid, var den 15. maj 1916. Sommertid blev dengang indført bl.a. under indtryk fra Tyskland og Østrig, som eksperimenterede med sommertid under første verdenskrig for at spare på kul og petroleum ved at forlænge de lyse timer om aftenen. Lande som Frankrig, Belgien, Holland, Sverige og Danmark fulgte trop. Sommertiden i Danmark blev dog aldrig nogen succes, så den blev stoppet allerede efter et år. Sommertid blev indført i Danmark for en kortere bemærkning fra 1940-48, men derefter afskaffet igen.

Op gennem 70'erne indførte en række europæiske lande forskellige nationale sommertidsordninger. Det fik EU-Kommissionen til at foreslå at ensrette reglerne for indførelse af sommertid i hele EU⁴, bl.a. med den begrundelse, at forskellige ordninger vanskeliggjorde transport og telekommunikation mellem landene.

I 1980 vedtog de dengang 9 EF-lande et nyt direktiv om sommertid, som indførte fælles tidspunkt for overgangen til sommertid og fastslog, at sommertid bestod i at stille uret 60 minutter frem i forhold til resten af året⁵. EU-landene kunne dog ikke blive enige om at fælles tidspunkt for afslutningen af sommertiden. Det blev de til gengæld enige om med en revision af forslaget i 2000⁶, hvor alle EU-lande forpligtede sig til at skifte til sommertid den sidste søndag i marts og tilbage igen til vintertid den sidste søndag i oktober.

² Direktiv 2001/84/EF af 19. januar 2001 om sommertid.

³ Hvis et EU-land vælger vintertid som standard, står solen højst på himlen kl. 12.00, mens den ved sommertid står højst på himlen kl. 13.00.

⁴ Direktiv 80/737/EØF af 22. juli 1980.

⁵ EU-landene kunne dog ikke på dette tidspunkt blive enige om en fælles dato for afslutning af sommertiden.

⁶ Se direktiv 2001/84/EF af 19. januar 2001 om sommertid.

18 år efter har Kommissionen nu foreslået at afskaffe den halvårige omstilling mellem sommertid og vintertid.

Overholder forslaget nærhedsprincippet?

EU-landenes nationale parlamenter har frem til den 13. november 2018 til at vurdere, om Kommissionens nye forslag er i overensstemmelse med EU's nærhedsprincip⁷.

Ifølge EU-traktatens artikel 5 skal Kommissionen, når den fremlægger et lovforslag, begrunde, hvorfor den mener, at det overholder EU's nærhedsprincip. Det indebærer, at Kommissionen både skal forklare, hvorfor de påtænkte mål med lovgivningsforslaget ikke i tilstrækkeligt omfang kan nås af EU-landene selv, og redegøre for, hvorfor EU bedre kan nå disse mål gennem fælles regler.

Kommissionen vurderer, at det fremlagte forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen begrundet det "med, at en koordineret afskaffelse af det halvårige tidsskifte er den eneste mulighed for at sikre en ensartet tilgang", så det indre marked kan fungere ordentligt. Kommissionen siger med andre ord, at en koordineret afskaffelse af det halvårige tidsskifte ikke i tilstrækkeligt omfang kan nås af medlemsstaterne, men bedre kan gennemføres på EU-niveau.

Regeringen vurderer ligeledes, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, men begrundet ikke sin vurdering nærmere. Regeringen gør dog opmærksom på, at valget af tidszone – og dermed standardtid – ligger inden for de enkelte landes suverænitæt. Det kan derfor ikke besluttes på EU-niveau.

Syv andre EU-landenes nationale parlamenter undersøger i øjeblikket om forslaget overholder nærhedsprincippet. Det drejer sig bl.a. om det tyske Forbundsrad samt parlamenterne i Sverige, Finland, Østrig, Tjekkiet og Litauen.

Videre behandling af forslaget i EU

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter EU's almindelige lovgivningsprocedure⁸.

⁷ EU-landenes nationale parlamenter har 8 uger til at vurdere, om forslaget overholder nærhedsprincippet. De 8 uger tælles fra det tidspunkt, hvor forslaget foreligger i alle sprogversioner, hvilket det gjorde den 18. september. Parlamenterne skal derfor have afsluttet deres behandling og fremsendt en eventuel begrundet udtalelse til Kommissionen senest den 13. november 2018.

⁸ Forslaget har retsgrundlag i TEUF art. 114 om indførelsen af det indre marked, hvilket betyder, at forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Det er svært at give et sikkert bud på, hvornår forslaget kan vedtages endeligt i EU. Rådet har lige påbegyndt sin behandling af forslaget og drøftede det senest på arbejdsgruppeniveau den 8. oktober, mens Europa-Parlamentet har henvist forslaget til behandling i Udvalget for Transport og Turisme. Ordfører for forslaget er det tjekkiske medlem Pavel Svoboda fra EPP-gruppen.

Høring om sommertid

EU-Kommissionens forslag bygger på besvarelserne fra en offentlig høring om sommertidsdirektivet, som Kommissionen gennemførte i juli og august 2018. 4,6 mio. respondenter fra hele EU deltog i høringen. Heraf ønskede 84 pct. af respondenterne en afskaffelse af det halvårslige skift mellem vintertid og sommertid, mens 16 pct. ville beholde det nuværende system. Mest negative var finnerne, hvor hele 93 pct. havde en negativ oplevelse af skiftet mellem vintertid og sommertid, mens grækere og cyprioter var mere tilfredse med den nuværende ordning⁹.

Den danske regering har haft Kommissionens forslag i høring i Danmark. Her har en lang række organisationer udtalt sig. Det drejer sig bl.a. om DI, DA, Dansk Erhverv, DTL, HORESTA, DBU, DIF, DAF, Dansk Golf Union og Danske Bryggerier.

De fleste organisationer er åbne over for Kommissionens forslag, selv om flere gerne ser den eksisterende sæsonbestemte tidsomstilling fortsat. Bl.a. DI udtaler, at de "ikke ser et bydende behov for at ophæve de eksisterende regler for sæsonmæssig skift mellem sommer- og vintertid".

De vigtigste bekymringer i de afgivne svar relaterer sig til den efterfølgende gennemførelse af Kommissionens forslag, hvis det vedtages.

Bl.a. finder mange det helt afgørende, at Danmark vælger samme standardtid som de øvrige lande i den centraleuropæiske tidszone – herunder vores nære nabolande Tyskland og Sverige. I yderste konsekvens kunne forslaget føre til, at Danmarks nærmeste naboer og samhandelspartnere anvender en anden standardtid end Danmark, hvilket anses for meget ugunstigt.

Et andet centralt spørgsmål, hvis Kommissionens forslag vedtages, er, om Danmark skal vælge at beholde vintertid året rundt, eller vi skal indføre sommertid som standardtid.

Bl.a. hotel- og restaurationsbranchen (HORESTA) og flere idrætsforbund (DBU, DIF, DAF) anser det for problematisk, hvis Danmark fremover vælger

⁹ Se Commission Staff Working Document - SWD(2018) 0406 fra den 12. september 2018.

vintertid som standardtid, da de vil miste en ekstra lys aften til udendørsaktiviteter. De er derfor tilhængere af en løsning, hvor sommertiden gøres permanent, eller hvor den nuværende ordning bevares.

Heroverfor står DTL, Dansk Erhverv og KL, som gerne vil have en ekstra lys time om morgenen frem for om aftenen. De foretrækker med andre ord vintertid som standardtid, men er dog også klar til at beholde den nuværende ordning.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.